

РЕШЕНИЕ

№ 43392

гр. София, 30.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 24 състав, в публично заседание на 26.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анастасия Хитова

при участието на секретаря Анжела Савова, като разгледа дело номер **1578** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 76а, ал. 4 от Закона за здравното осигуряване /ЗЗО/.

Производството е образувано по жалба на „Специализирани болници за рехабилитация – Национален комплекс“ ЕАД, ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявано от Плумелина Д. М., чрез адвокат С. К., САК, със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 5, срещу Писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № 12/29-02-8/03.01.2025 г., издадена от директора на Районна здравноосигурителна каса М. /РЗОК М./. С жалбата се излагат доводи за незаконосъобразност, необоснованост и немотивираност на оспорената заповед, както и че същата е издадена в нарушение на административнопроизводствените правила и материалния закон. Претендира се нейната отмяна и присъждане на съдебно-деловодни разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адвокат К., който моли съда да уважи депозираната жалба по изложените в нея съображения. Претендират разноски съгласно представен списък по чл. 78 от Гражданскопроцесуалния кодекс /ГПК/ вр. чл. 144 от АПК. Представени са писмени бележки.

Ответникът – директор на Районна здравноосигурителна каса– М., се представлява от юрисконсулт П. и от служител с юридическо образование И., които молят съдът да отхвърли жалбата като неоснователна. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена не изпраща представител.

Административен съд София град, 24 състав след като обсъди доводите на страните и прецени

представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното: От административната преписка се установява, че между Национална здравноосигурителна каса и „Специализирана болница за рехабилитация – Национален комплекс“ ЕАД, филиал „Света М.“, [населено място] /СБР-НК ЕАД/ е сключен Договор № 120188/19.10.2023 г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки /КП/. Сред посочените КП са и КП № 262.1, 263.1 и 265.1, касаещи физикална терапия и рехабилитация на болести на централната и периферна нервна система, на опорно-двигателния апарат. С Допълнително споразумение № 1/13.03.2024 г. към Договор № 120188/19.10.2023 г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки са променени цените на КП, които за периода от 01.03.2024 г. до 31.12.2024 г. са съответно за КП 262.1 – 780.00 лв, за КП 263.1 за периода м. февруари 2024 г. са 486.1 лв, а за периода 01.03.2024 г. до 31.12.2024 г. – 500.96 лв; за КП 265.1 за периода м. февруари 2024 г. са 486.37 лв., а за периода 01.03.2024 г. до 31.12.2024 г. – 500.96 лв. В Приложение № 1а към допълнителното споразумение са посочени двама лекари без специалност, оказващи медицинска помощ по КП съгласно приложение № 17 от НРД 2023-2025 за МД, в сила от 01.03.2024 г. Сред тях е д-р С. К. З., вкл. в Приложение №1а, считано от 29.01.2024 г. като лекар – ординатор /л.18-80/.

Със Заповед № 12/РД-17-637/20.11.2024 г., издадена от директор на РЗОК М. на основание чл. 72, ал. 2 ЗЗО вр. чл. 432 и чл. 434, ал. 1 от НРД за МД 2023-2025 вр. чл. 2, ал. 1, т. 2, чл. 4, ал. 1, т. 1, б. „а“ от Инструкция № РД-16-46/03.07.2023 г. за условията и реда за осъществяване на контрол по чл. 72, ал. 2,3,4,5,6,7 и 8 ЗЗО, е наредено да се извърши проверка от 20.11.2024 г. до 29.11.2024 г. на СБР-НК ЕАД, филиал „Света М.“, [населено място]. Със заповедта е определен срок на извършване на проверката – осем работни дни, вид на проверка – планова, пълна; със задача: 1. Контрол на оказаната медицинска помощ в лечебното заведение на дейността за периода от 01.10.2024 г. до 31.10.2024 г. в съответствие с общите и специални условия на НРД 2023 – 2025 за медицински дейности и Приложение № 17 и във връзка с надвишена месечна стойност за месец на дейност м. Октомври 2024 г. и 2. Проверка в лечебното заведение на случай, отчетен с ИЗ № 6897/2024 г. по КП № 263.1 „Ф. терапия и рехабилитация при болести на периферната нервна система“. Определени са поименно и длъжностните лица, които да извършат проверката. Заповедта е връчена на представител на болничното заведение на 20.11.2024 г. /л.81-82/.

С Писмо вх. №504/20.11.2024 г. от страна на проверяващите е изискано от представляващия болничното заведение да представи в срок до 29.11.2024 г. – всички отчетени случаи за м. Октомври 2024 г. Писмото е връчено на упълномощено лице от представляващия болничното заведение на 20.11.2024 г. /л.84/.

Със Заповед № 12/80-17-637#1/26.11.2024 г., издадена от директор на РЗОК – М. е изменена и допълнена негова Заповед № 12/РД-17-637/20.11.2024 г., както следва: срокът на извършване на проверката е определен на 13 работни дни за период от 20.11.2024 г. до 06.12.2024 г. вкл.; включен е трети служител за извършване на проверката. Заповедта е връчена на представител на лечебното заведение на 26.11.2024 г. /л.83/.

За резултатите от проверката са съставени Протокол от извършена проверка № 12/РД-17-637#1-1/09.12.2024 г. и Протокол за неоснователно получени суми № 12/РД-17-637#1-2/09.12.2024 г. /л.88-91, л.95-100/. Съгласно отразеното в тях в лечебното заведение за м. Октомври 2024 г. е отчетена и заплатена дейност по КП 262.1, КП № 263.1 и КП № 265.1, с посочен лекуващ лекар без специалност – д-р С. К. З.. Това са 1 бр. ИЗ по КП № 262.1; 48 бр. ИЗ по КП № 263.1 и 53 бр. по КП № 265.1 - за м. Октомври 2024 г.

В ИИС на НЗОК за всички 102 бр. случая, отчетени и заплатени по КП 262.1, КП № 263.1 и КП № 265.1, като лекуващ лекар е посочена д-р С. З., която няма придобита специалност, не е включена

в Приложение № 1. Установено е, че разпечатаните от болничната информационна система бланки „Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури“ /бл. МЗ- НЗОК № 7/ и епикризата, физиопроцедурната карта и функционалната оценка са подписани от д-р С. З. като лекуващ лекар. Предвид, че д-р С. З. не е включена в Приложение № 1 към договора, сключен между НЗОК и лечебното заведение, е прието, че на основание чл. 381, ал. 1, т. 1 и чл. 395, ал. 1 от НРД 2023 – 2025 за МД липсва основание за заплащане на КП.

За неизпълнение на чл. 381, ал. 1, т. 1 и чл. 395, ал. 1 от НРД 2023 – 2025 за МД, както и на чл. 55, ал. 2, т. 5 от ЗЗО, чл. 84, ал. 1, т. 3, чл. 405, ал. 1 и чл. 428, ал. от НРД 2023-2025 г. за МД и Приложение № 2 към него, на основание чл. 450, ал. 1 от НРД, е предложено лечебното заведение да възстанови неоснователно получените суми. Протоколите са връчени на жалбоподателя на 09.12.2024 г.

Срещу констатациите в протоколите от страна на жалбоподателя са подадени Възражение с вх. № 12/29-02-785/17.12.2024 г. и Възражение с вх. № 12/29-02-788/17.12.2024 г. в частта, касаеща проверката по т. 1 от заповедта на директора /л.92-94,л.101-103/. Със същите е посочено, че в ИИС на НЗОК е подавана информация за прегледите на пациентите от д-р С. К. З. с неин електронен подпис и УИН. Акцентирано е, че в ИЗ обаче медицинската документация е подписана освен от нея, и от лекаря със специалност/ или от завеждащия отделението – обстоятелство, което не е обсъдено от проверяващите длъжностни лица. Според болничното заведение лекарят без специалност може да документира извършена дейност, но не може да взема решения без консултация с лекар със специалност, който потвърждава валидността и точността на информацията, подписвайки всички документи по ИЗ. Ежедневните отчети също са подавани по електронен път и подписвани от лекар със специалност по Приложение № 1. Същите на се връщани с грешка или друго несъответствие. Такива не са констатирани и в извършваните в същия период проверки на филиала.

Издадена е Писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № 12/29-02-8/03.01.2025 г. на директора на РЗОК М. за възстановяване на общата сума в размер на 51 376.96 лв. на основание чл. 76а, ал. 1 от ЗЗО вр. чл. 450, ал.1 от НРД 2023 – 2025 г. за МД.

С поканата, депозираните от лечебното заведение възражения срещу изготвените протоколи, в частта, касаеща проверката по т. 1 от заповедта на директора на РЗОК-М., са обсъдени, и приети за неоснователни и недоказани. Като довод в тази насока от административния орган е изложено обстоятелството, че във всички подадени ежедневни файлове за отчитане на дейността на лечебното заведение за периода 01.10.2024 г. до 31.12.2024 г., съдържащи информация за извършената болнична медицинска дейност в случаите по КП № 262.1, КП № 263.1 и КП № 265.1, като лекуващ лекар е посочена д-р С. З.. Посочено е, че същото се отнася и до информацията по чл. 405, ал.1, чл. 406, ал.1 и 3 и Приложение № 2 към НРД за МД 2023-2025. Поканата е връчена на лечебното заведение чрез лицензиран пощенски оператор на 27.01.2025 г., за което е представена обратна разписка /л.104-112/.

По делото е разпитан свидетелят д-р В. Д. П., завеждащ отделение в болница „С. М. и ръководител на специализацията на д-р С. З.. Свидетелят посочва, че след като пациент се регистрира в лечебното заведение, от приемния кабинет съобразно учебния план на специализанта, се насочват тематично болни. Пациентът се изпраща в кабинета, където д-р П. или друг лекар физиотерапевт го преглежда съвместно със специализанта. Определя се лечебно-диагностичния план и се попълва съвместно медицинската документация на хартиен носител. Разяснява, че за да може лекарят специализант да удостовери присъствието си и участието в лечебно-диагностичен план и обучение, пациентът се насочва в съответния кабинет, където д-р З. съвместно с друг лекар извършва преглед и всички необходими действия по лечебно-

диагностичната дейност. Самостоятелно д-р З. не преглежда и не лекува. На д-р З. е издаден електронен подпис, за да бъде удостоверено, че тя е участвала в лечението на пациентите и обучението.

В хода на съдебното производство е прието заключение на съдебна компютърно-техническа експертиза /СКТЕ/ с вещо лице П. Ц. В., неоспорено от страните.

Вещото лице установява, че за процесния период 01.10.2024 г. – 31.10.2024 г. дейността на СБР-НК ЕАД е подавана към НЗОК централизирано чрез един дневен файл, подписан с КЕП на управителя на лечебното заведение, както и че подписът на управителя под ежедневния XML отчет удостоверява достоверността на всички данни. Всички файлове са приети успешно от системата на НЗОК без върнати или с технически или логически грешки. Експертът установява, че електронните файлове съдържат данни за приемащ и лекува лекар за всеки един случай, в част от тях е посочен лекуващ лекар – д-р С. К. З., включена в Приложение № 1а към договора. Технически системата не е могла да открие това несъответствие на вход, тъй като контролът за принадлежност към Приложение № 1 е въведен по-късно и се извършва само при последващи проверки. Направен е извод, че отчетите са подадени правилно технически, но съдържат несъответствие между вписания „лекуващ лекар“ и изискванията на договора. Установено е, че в хартиените медицински документи са налице подписи на лекари със специалност, което потвърждава, че дейността е извършена под техен контрол, но тази информация не се пренася автоматично в електронния XML файл. В електронните отчети има случаи, при които лекуващият лекар е специалист, довело до последващо констатиране на несъответствие, т.е самата структура на данните е правилна, спорно е съдържанието на данните. Електронният подпис на управителя удостоверява, че лечебното заведение е декларирало тези данни като верни, което поражда административна отговорност пред управителя на НЗОК/ директора на РЗОК, но не променя обстоятелството, че реалната дейност е извършвана под ръководство на лекар със специалност. За процесния период не са налице неприети електронни отчети, няма данни за върнати грешни или необработени такива.

При така установената фактическа обстановка и доказателства, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата срещу Писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № 12/29-02-8/03.01.2025 г., издадена от директора на РЗОК М. е процесуално допустима. Същата е депозирана чрез административния орган до съда в преклузивния срок по чл. 76а, ал. 4 от ЗЗО, от надлежна страна, имаща правен интерес от оспорването, срещу индивидуален административен акт, който подлежи на съдебен контрол.

Разгледана по същество жалбата е основателна:

Оспореният акт е издаден от компетентен орган - Директор на РЗОК в съответствие с нормата на чл. 76а, ал. 3 ЗЗО. Поканата е издадена в предвидената от закона форма, съгласно чл. 59 от АПК, като съдържа необходимите реквизити по ал. 2. Посочени са фактическите и правните основания за издаването ѝ. При издаване на процесната покана съдът приема, че са спазени административнопроизводствените правила – в съответствие с чл. 76а, ал. 2 ЗЗО са съставени протокол за извършена проверка и протокол за неоснователно получени суми като на лицето - обект на проверката, е предоставена възможност да представи писмено възражение пред директора на РЗОК в 7-дневен срок от връчването на протоколите. Такива са депозирани и обсъдени от административния орган в издадената от него покана. Спазена е специалната процедура, регламентирана в ЗЗО, за назначаване на проверка, компетентност на контролорите, извършили проверката, съставяне на протокол за резултатите от проверката, протокол за неоснователно получени суми. Правото на защита на жалбоподателя не е ограничено,

предоставена му е възможност да упражни правото си на защита в пълен обем.

По отношение на приложението на материалния закон, настоящият съдебен състав намира следното:

Оспорената писмена покана е издадена при неправилно приложение на материалния закон. С поканата е установено, че за отчетени 102 ИЗ на ЗОЛ за м. октомври 2024 г. е констатирано нарушение на чл. 55, ал. 2, т. 5 от ЗЗО вр. чл. 381, ал. 1, т. 1 и чл. 428, ал. 1 от НРД 2023 г. – 2025 г. Нормата на чл. 381, ал. 1, т. 1 от НРД 2023 г. – 2025 г. определя, че Националната здравноосигурителна каса заплаща на изпълнител на БМП за случай по КП при условие, че отчетената КП е включена в предмета на договора между НЗОК и изпълнителя на БМП и е извършена от специалисти, посочени в приложение № 1 към договора по съответната КП. При проверката е установено, че в ИИС на НЗОК за всички общо 102 броя случаи, отчетени и заплатени по КП № 262.1, 263.1 и 265.1, като лекуващ лекар фигурира името на д-р С. З., която няма придобита специалност „Ф. и рехабилитационна медицина“ и не е включена в Приложение № 1 – Списък на лекарите – специалисти в СБР – НК ЕАД, филиал „С. М.“, [населено място], оказващи медицинска помощ по КП към Договор № 120188/19.10.2023 г. /л.65/. Това обстоятелство не е спорно между страните по делото, и е се установява от представените по делото доказателства, включително от СКТЕ.

Спорният въпрос в случая е съставлява ли това нарушение на НРД за МД и изпълнени ли са изискванията на чл. 381, ал. 1, т. 1 от НРД за МД 2023 – 2025 г. Отчетените клинични пътеки в случая са КП № 262.1, 263.1 и 265.1. За медицинските дейности по тези клинични пътеки се заплаща от НЗОК, съгласно чл. 40, ал. 1 и ал. 2 от Договор № 120188/19.10.2023 г. и § 3 от Допълнително споразумение № 1/13.03.2024 г. към договора от 19.10.2023 г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки за периода 2023 г. – 2025 г. Следователно е изпълнено първото условие на чл. 381, ал. 1, т. 1 от НРД за 2023 – 2025 г.

Разпоредбата на чл. 311, ал. 1 от НРД за МД определя, че лекар без специалност, посочен в приложение № 1а, може да извършва лечебни дейности и манипулации под ръководство и по разпореждане на лекар с придобита специалност, който извършва медицинска дейност в същото лечебно заведение по договор с НЗОК и носи отговорност за това. В тези случаи лекарят без специалност се посочва в медицинската документация, която се подписва от него, както и от лекаря със специалност и/или от завеждащия клиника/отделение. В процесния случай от представените от жалбоподателя доказателства, включително и от СКТЕ и показанията на свидетеля П., се установява, че ръководителят на специализанта е лекар с три признати специалности, той е ръководител на специализантите в болничното заведение и именно под негово ръководство се извършва ежедневната работа. Подписът на лекаря – ръководител се съдържа в хартиената документация, предвид че системата на НЗОК е създадена така, че да допуска въвеждане само на един УИН номер за лекуващ лекар. Това техническо ограничение, респективно поставените от ръководителя лекар подписи, положени под хартиената документация водят до извод за спазване на законовите изисквания от страна на болничното заведение. Неправилно на жалбоподателя е вменено неизпълнение на договорно изискване предвид липсата на добре изградена система на НЗОК, която да е съобразена с действащата нормативна база, респективно и с развитието на специализантите. На практика по този начин системата налага ограничения в развитието на завършилите медицина и специализиращи лекари и не зачита извършените от тях лечебно диагностични дейности под съответния надзор.

Безспорно всички дейности по лечение са извършени от лекаря специализант под прякото ръководство на лекар ръководител, но поради спецификата на системата на НЗОК, не може да бъдат въведени УИН на специализанта и УИН на лекаря –

специалист. Не е спорно, че в хода на проверката за релевантния период всички ежедневни файлове са приети без грешки. Не са представени доказателства за нотификации от информационната система на НЗОК за отчетени и необработени подадени файлове за проверявания период, поради наличие на грешки при тяхното подаване и всичко е прието коректно.

Съгласно СКТЕ, технически системата не е могла да открие несъответствието /отчети, подадени от лекар, който не е специалист, д-р С. З., Приложение № 1а/ на вход, тъй като контролът за принадлежност към Приложение № 1 е въведен покъсно, и се извършва само при последващи проверки. В случая е налице коректно подаване на отчетите, като несъответствието се състои между вписания „лекуващ лекар“ и изискванията на договора. Това несъответствие обаче е санирано с оглед факта, че в хартиените медицински документи са налице подписи на лекари със специалност, което води до единствения извод, че действителната медицинска дейност е извършена под техен контрол, но и че тази информация не се пренася в системата на НЗОК поради липса на предвидена такава възможност в същата.

Поради това липсва нарушение на чл. 428, ал. 1 от НРД за 2023 – 2025 г. за МД вр чл. 381, ал. 1, т. 1 от НРД за 2023 – 2025 г. за МД. Всички документи на хартиен носител са подписани и от лекар специалист, посочен в Приложение № 1 към договора по съответната КП /л. 79/, осъществяващ контрол върху дейността, извършена от лекаря специализант. Тези факти са пренебрегнати от административния орган при издаване на оспорената в покана за възстановяване на суми, получени без правно основание. Жалбата основателна и доказана следва да бъде уважена.

По разноските:

Изходът на спора определя като основателна заявената от жалбоподателя претенция за заплащане на разноски по делото. От негова страна се претендира съдебно-деловодни разноски в общ размер на 7 750.00 лв. – 7 200.00 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение; 500.00 лв. за депозит за вещо лице и 50.00 лв. за заплатена държавна такса. От страна на ответника е отправено възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, което съдът намира за неоснователно. На основание чл. 7, ал. 2, т. 4 вр. чл. 8, ал. 1 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа и във връзка с материалния интерес по делото, възлизащ в размер на 51 376.96 лв., минималният размер на полагащото се адвокатско възнаграждение е 4 760.15 лв. Делото се отличава с фактическата и правна сложност с оглед обема на доказателствата, исканията, възраженията, отговорите на процесуалните представители на страните и подготовката им за делото. Съдът намира, че размерът на адвокатския хонорар е справедлив и обоснован, съобразен с фактическата и правна сложност на делото и проявената процесуалната активност на адвоката на жалбоподателя и няма основания за неговото намаляване поради прекомерност.

**Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ,
Съдът,**

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № 12/29-02-8/03.01.2025 г., издадена от директора на Районна здравноосигурителна каса М..

ОСЪЖДА Районна здравноосигурителна каса М. да заплати на „Специализирани болници за рехабилитация – Национален комплекс“ ЕАД съдебно-деловодни разноси в общ размер на 7 750.00 лв. /седем хиляди седемстотин и петдесет лева/.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховен административен съд на Република България.

РЕШЕНИЕТО да бъде съобщено на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 от АПК.

СЪДИЯ: